

Μικρασιατική καταστροφή ή τραγωδία; (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Τη μικρασιατική μας περιπέτεια, πάνω απ' όλα και πάντα τραγωδία, έχουμε συνηθίσει να την αποκαλούμε και να τη χαρακτηρίζουμε καταστροφή. Ίσως για να ξεμπερδεύουμε μια και καλή, άπαξ και δια παντός, τόσο με την περίοδο αυτή όσο και με τον ίδιο τον χώρο, φοβάμαι και με τους ανθρώπους του.

Αλλά η πανωλεθρία αυτή έχει τα απόλυτα χαρακτηριστικά τραγωδίας και μάλιστα χωρίς την κάθαρση. Και έτσι παραμένει μόνο το ιδιαίτερα βασανιστικό συναίσθημα, που συνεχώς και αδιαλείπτως μας τρώει τα σωθικά, όταν τη φέρνουμε στον νου και τη μνήμη, ακόμη και 90 χρόνια μετά.

Γιατί η τραγωδία δεν αποτελεί θεομηνία, αφού εμπίπτει στα όρια του ανθρώπινου, δηλαδή του προβλέψιμου, ή ακόμη αποτελεί έναν συνδυασμό προβλέψιμων μεγεθών και γεγονότων αλλά και συμπτώσεων.

[smirnis2](#)

Μια τέτοια σύμπτωση, για παράδειγμα, ήταν ο θάνατος του βασιλιά Αλέξανδρου από δάγκωμα πιθήκου! Το γεγονός αυτό, μετά και την ήττα του Ελευθέριου Βενιζέλου στις εκλογές, άνοιξε τον δρόμο για την επιστροφή του έκπτωτου γερμανόφιλου βασιλιά Κωνσταντίνου. (Τις εκλογές είχε προκηρύξει ο ίδιος ο Βενιζέλος!)

Αλλά μήπως δεν είναι αποτρόπαιο ανθρώπινο λάθος η δολοφονική απόπειρα εναντίον του Ελευθερίου Βενιζέλου

στο Παρίσι, ακριβώς μετά την περιφανή διπλωματική νίκη του στη συνέλευση για την ειρήνη; Ή ακόμη και η οδυνηρή εκτέλεση του βουλευτή, λόγιου και πολιτικού αντιπάλου του Βενιζέλου, Ίωνος Δραγούμη, στην καρδιά της Αθήνας, από βενιζελικούς, μόλις έγινε γνωστή η πιο πάνω απόπειρα; Ο Εθνικός Διχασμός σε όλο του το μεγαλείο!

Μετά τα πιο πάνω γεγονότα, λοιπόν, άλλαξε άρδην το σκηνικό στο ευρύτερο

διπλωματικό πεδίο, και όλες οι συμμαχικές μας χώρες, οι οποίες μας υποστήριξαν στη σύνοδο για την ειρήνη στο Παρίσι «παραχωρώντας» μας τη συνθήκη των Σεβρών που δημιουργούσε μια Μεγάλη Ελλάδα, αρχίζουν η μία μετά την άλλη να συμμαχούν με τον Κεμάλ και να αποσύρονται από το μικρασιατικό μέτωπο κάνοντας συνάμα πλάτες στον τουρκικό στρατό.

Αλλά ας έλθουμε και στα όρια του πιο προβλέψιμου μεγέθους. Με ποιο σθένος σε περίοδο πολέμου και συγκρούσεων οι περί τον βασιλιά Κωνσταντίνο ηγέτες της χώρας που διαδέχτηκαν τον Βενιζέλο έστειλαν στο μέτωπο απειροπόλεμους στρατιωτικούς; Κάτι που στο πλαίσιο της πιο απλούστατης λογικής εμπίπτει στα όρια της προδοσίας. Κι αυτό δεν το λέει κανένας... Ελληναράς, αλλά ο αμερικανός δημοσιογράφος και συγγραφέας Χέμινγουεϊ, ο οποίος αναφέρει ότι «οι τσολιάδες προδόθηκαν»!

Και όλα αυτά φυσικά δεν τα χωρά ο ανθρώπινος νους -ακόμη και 90 χρόνια μετά-, αφού από τα ιερά χώματα της Μικράς Ασίας, του Πόντου, της Καππαδοκίας, ξεριζώθηκαν βιαίως και διαλύθηκαν ποικιλοτρόπως εκατομμύρια άνθρωποι από τον κόσμο τους, τη ζωή τους και τους ανθρώπους τους – όσοι βεβαίως έμειναν ζωντανοί από τις ωμότητες και τη στοχευμένη εθνοκάθαρση των «προοδευτικών» εθνικιστών Νεοτούρκων.

Άλλωστε γι' αυτό έπρεπε ο ελληνικός στρατός να βρίσκεται κοντά τους και γι' αυτό είχαν στηρίξει την Ελλάδα και οι συμμαχικές χώρες, που είχαν νικήσει στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν ήταν λοιπόν η Μεγάλη Ιδέα που ώθησε τους Έλληνες να αποβιβάσουν στη Μικρά Ασία αλλά οι γενοκτονίες και το ξεκλήρισμα των Ρωμιών, αλλά και άλλων εθνοτήτων όπως των Αρμενίων.

Οι μεγάλες και ευγενείς ιδέες λοιπόν για να μην γίνονται παρανάλωμα χρειάζονται προγραμματισμό, διόραση, σύνεση και πάνω απ' όλα ενότητα. Κι αυτό αφορά τις ποικίλου είδους πολιτικές περιπέτειες στις οποίες μπορεί να περιέλθει μια χώρα και τη δυνατότητα να βγει νικηφόρα μέσα από αυτές!

Εφημερίδα «Μακεδονία», 16 Σεπτεμβρίου 2012.